

ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

26.11.2020 р.

м. Львів

№ 63/58-рк/к

Івано-Франківська міська рада
вул. Грушевського, 21
м. Івано-Франківськ, 76000

*Про припинення дій,
які містять ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції,*

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали заяви фізичної особи-підприємця Онуцького І.І. (вх. від 05.08.2020 № 63-14/85-О),

ВСТАНОВИЛА:

- (1) З метою всебічного та об'єктивного розгляду заяви від 05.08.2020 № 63-14/85-О, Відділення в межах повноважень, визначених статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», надіслало Івано-Франківській міській раді вимогу про надання інформації від 20.08.2020 № 63-02/3504в, відповідь на яку отримано листом від 08.10.2020 № 17/01-20/3126 (вх. від 16.10.2020 № 63-01/2948).
- (2) Івано-Франківська міська рада (надалі – Міська рада) відповідно до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи 33644700, місцезнаходження: 76004, Івано-Франківська область, місто Івано-Франківськ, вул. Грушевського, 21.
- (3) У розумінні статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міська рада є органом місцевого самоврядування.
- (4) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (надалі - Закон) сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.
- (5) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.

- (6) В територіальних межах м. Івано-Франківська повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Міською радою та її виконавчим комітетом.
- (7) Рішення Міської Ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.
- (8) Правові та організаційні основи містобудівної діяльності, в тому числі розміщення тимчасових споруд (надалі – ТС) для здійснення підприємницької діяльності, встановлюються Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності».
- (9) Відповідно до частини четвертої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.
- (10) На виконання зазначеної норми закону, наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/20068, затверджений Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, який визначає механізм їх розміщення (надалі – Наказ).
- (11) Відповідно до роз'яснень Мінрегіонбуду від 12.04.2017 №7/14-3939, Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затверджений наказом Мінрегіонбуду від 21.10.2011 № 244 є обов'язковим для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами. Чинним законодавством не передбачено розроблення та затвердження альтернативних порядків розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.
- (12) Відповідно до викладеного, органи місцевого самоврядування повинні неухильно дотримуватись норм та вимог, встановлених Наказом.
- (13) Підприємницьку діяльність у ТС на території м. Івано-Франківська станом на 01.01.2018 здійснювали 225 суб'єктів господарювання, станом на 01.01.2019 – 262 суб'єкти господарювання, станом на 01.01.2020 – 238 суб'єктів господарювання.
- (14) Узагальнена інформація щодо видачі паспортів прив'язки ТС наведена в Таблиці 1.

Таблиця 1

№ з/п	Показник	2018 рік	2019 рік	січень-вересень 2020 року
1	Кількість виданих паспортів прив'язки ТС	56	79	32
2	Кількість відмов у видачі паспорта прив'язки ТС	125	15	-
3	Кількість паспортів прив'язки ТС, строк дії яких продовжено	9	21	74
4	Кількість відмов у продовженні строку дії паспорта прив'язки ТС	8	1	2

- (15) Рішенням сесії Івано-Франківської міської ради від 15.12.2017 № 391-17 затверджений Порядок розміщення ТС для провадження підприємницької діяльності у м. Івано-Франківську (надалі – Порядок).

- (16) Відповідно до Порядку, розміщення ТС на території м. Івано-Франківська здійснюється відповідно до тимчасової комплексної схеми розміщення тимчасових споруд, затвердженої рішенням виконавчого комітету Міської ради від 27.08.2015 № 490.
- (17) Порядком встановлена наступна процедура видачі (продовження терміну дії) паспорта прив'язки ТС.
- (18) Згідно з пунктом 2.2 Порядку, замовник, який має намір встановити ТС, звертається в Центр надання адміністративних послуг (надалі – ЦНАП) із заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС, до якої додаються:
- графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування ТС, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1:500 кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості;
 - реквізити замовника (найменування, П.І.Б., адреса, контактна інформація).
- (19) Одночасно, з метою подальшого отримання паспорта прив'язки ТС до заяви додаються наступні документи:
- схему розміщення ТС (додаток 1);
 - ескізи фасадів ТС у кольорі М 1: 50 (для стаціонарних ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, що має ліцензію на виконання проектних робіт, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;
 - схему благоустрою прилеглої території, складену замовником або суб'єктом підприємницької діяльності, який має відповідну ліцензію, архітектором, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат, відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів України»;
 - технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж.
- (20) Відповідно до пункту 2.2 Наказу, замовник, який має намір встановити ТС, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС, до якої додає документи, передбачені пунктом 2.3 Наказу:
- графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування ТС, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1:500 кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості;
 - реквізити замовника (найменування, П.І.Б., адреса, контактна інформація).
- (21) Цей перелік документів є вичерпним.
- (22) Отже, вимога щодо подання замовником до заяви про можливість розміщення ТС додаткових документів, не передбачених 2.2 Наказу, може призвести до зайвих фінансових затрат суб'єктів господарювання на підготовку цих документів у випадку отримання відмови щодо можливості розміщення ТС.
- (23) Відповідно до п. 2.3 Порядку, прийнята заява є підставою для підготовки Управлінням архітектури, дизайну та містобудівної діяльності Міської ради (далі – Управління) проекту рішення виконавчого комітету про затвердження архетипу ТС, який має бути поданий на розгляд виконавчого комітету протягом десяти робочих днів з дня подання зазначеної заяви. При цьому, відповідність намірів щодо місця розташування ТС Комплексній схемі (у разі її наявності), будівельним нормам визначає Управління. Інформація про відповідність намірів з висновками Управління по кожній ТС є невід'ємною частиною проекту рішення.
- (24) Відповідно до пункту 2.7 Порядку, паспорт прив'язки оформляється Управлінням протягом 10 робочих днів з моменту прийняття рішення виконавчого комітету Міської ради.

- (25) Відповідно до пункту 2.4 Наказу, відповідність намірів щодо місця розташування ТС комплексній схемі розміщення ТС (у разі її наявності), будівельним нормам визначає відповідний орган з питань містобудування та архітектури, який утворено у складі виконавчого органу відповідної сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації, протягом десяти робочих днів з дня подання заяви.
- (26) Пунктом 2.5 Наказу передбачено, що про відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС комплексній схемі розміщення ТС (у разі її наявності), будівельним нормам замовник повідомляється відповідним органом з питань містобудування та архітектури письмово протягом трьох робочих днів з дня такого визначення відповідності намірів або замовнику надається аргументована відмова щодо реалізації намірів розміщення ТС.
- (27) Згідно з пунктом 2.6 Наказу, для оформлення паспорта прив'язки замовник звертається до органу з питань містобудування та архітектури із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС, який згідно з пунктом 2.7 Наказу оформлюється органом з питань містобудування та архітектури протягом десяти робочих днів з дня подання зазначеної заяви.
- (28) Відповідно до пункту 2.13 Наказу, при оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримання ним погоджень, не передбачених законом та Наказом.
- (29) Отже, всупереч вимогам пунктів 2.5, 2.6 та 2.13 Наказу, Порядком встановлена вимога оформлення паспорта прив'язки ТС на підставі рішення виконавчого комітету Міської ради, що призводить до значного перевищення визначеного Наказом терміну видачі паспорта ТС, який в більшості випадків становить від 1 до 10 місяців (див. Таблицю 2)

Таблиця 2

№ п/п	Заявник	Дата та № заяви в ЦНАП про видачу (продовження терміну дії паспорта ТС)	Дата повернення документів в ЦНАП для видачі заявнику
1.	ФОП Головатий І.М.	20.08.2018 № 317230	29.09.2018
2.	ФОП Шевага Н.І.	22.08.2018 № 317894	04.10.2018
3.	ФОП Кудряк Б.І.	27.08.2018 № 318583	18.01.2019
4.	ФОП Гнатків О.О.	28.08.2018 № 318722	30.01.2019
5.	ФОП Строїч Т.К.	30.08.2018 № 319549	01.02.2019
6.	ФОП Кравець В.П.	01.09.2018 № 319881	22.01.2019
7.	ФОП Гришко М.І.	18.09.2018 № 324261	22.01.2019
8.	ТОВ «Вертикаль і К»	18.09.2018 № 324263	22.01.2019
9.	ФОП Соколова О.В.	24.09.2018 № 325500	21.02.2019
10.	ФОП Іванчишин В.М.	01.10.2018 № 327121	23.01.2019
11.	ФОП Паранюк В.Я.	09.11.2018 № 334991	02.05.2019
12.	ТОВ «Зоряний птах»	07.12.2018 № 340328	04.06.2019
13.	ФОП Єрмакова О.М.	25.01.2019 № 347848	14.11.2019
14.	ТОВ «Зоряний птах»	25.01.2019 № 348008	22.10.2019
15.	ТОВ «ЗПС»	24.04.2019 № 365324	23.12.2019
16.	ФОП Федорів Т.В.	25.04.2019 № 365690	01.08.2019
17.	ФОП Млинко О.А.	16.08.2019 № 387383	14.05.2020

- (30) Встановлено, що передбачені Порядком умови відмови у видачі паспорта прив'язки ТС та його анулювання не відповідають вимогам Наказу.
- (31) Зокрема, пунктом 2.14 Наказу передбачено, що Паспорт прив'язки ТС не надається за умов:

- подання неповного пакета документів, визначених пунктом 2.6 Наказу;
 - подання недостовірних відомостей, зазначених у пункті 2.6 Наказу.
- (32) Ненадання паспорта прив'язки з інших підстав не допускається.
- (33) Порядком не передбачені умови для відмови у наданні дозволу на розміщення ТС, при цьому, у рішеннях виконавчого комітету Міської ради причини відмови не зазначаються.
- (34) Пунктом 2.27 Наказу встановлено, що дія паспорта прив'язки ТС анулюється за таких умов:
- недотримання вимог паспорта прив'язки при її встановленні;
 - невстановлення ТС протягом 6 місяців з дати отримання паспорта прив'язки;
 - надання недостовірних відомостей у документах, зазначених у пункті 2.6 Наказу, під час підготовки паспорта прив'язки ТС.
- (35) Натомість, пунктом 2.20 Порядку, окрім умов, передбачених пунктом 2.27 Наказу, встановлені додаткові умови для анулювання рішенням виконавчого комітету Міської ради паспорта прив'язки ТС:
- не укладання договору на право тимчасового користування елементами благоустрою комунальної власності для розміщення ТС упродовж 10 робочих днів та несплати за цим договором упродовж двох місяців поспіль;
 - на підставі матеріалів відділу муніципальної інспекції з благоустрою.
- (36) Таким чином, відсутність у Порядку умов відмови у видачі паспорта прив'язки ТС, а також встановлення додаткових умов його анулювання може призвести до необґрунтованих відмов у видачі та анулюванні паспорта прив'язки ТС.
- (37) Також встановлено, що Порядок містить норми, які встановлюють не передбачені Наказом обмеження для здійснення суб'єктами господарювання підприємницької діяльності у ТС.
- (38) Зокрема, відповідно до пункту 1.3 Наказу, тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності - одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.
- (39) Всупереч, пункту 1.3 Наказу, пунктом 1.7 Порядку визначено, що ТС повинна мати закриті приміщення для тимчасового перебування людей, площею не більше 30 кв.м (по зовнішньому периметру) та висотою не вище, ніж 4 м.
- (40) Крім цього, згідно з пунктами 1.10 – 1.12 Порядку територія м. Івано-Франківська розділена на 3 торгові зони.
- (41) В межах першої торгової зони пунктом 2.13 Порядку встановлена заборона на встановлення поруч з ТС будь-якого торгового обладнання (холодильної вітрини, низькотемпературного прилавку, лотка, ємності тощо), за межами першої торгової зони суб'єкт господарювання, у випадку здійснення ним роздрібною торгівлі продовольчими товарами, має право на встановлення поруч з ТС не більше двох холодильних вітрин, загальна площа яких не повинна перевищувати 25 відсотків від площі ТС.
- (42) Натомість, пунктом 1.8 Наказу встановлено, що холодильне та інше обладнання, що розміщується поряд з ТС, необхідне для забезпечення санітарних заходів чи дотримання вимог санітарних норм, не потребує отримання будь-якого дозволу. При цьому загальна площа, що займає таке обладнання, не може перевищувати 25% площі цієї ТС, а обладнання має розміщуватися поряд з ТС.

- (43) Відповідно до пункту 2.28 Наказу, у разі проведення балансоутримувачем планових ремонтних робіт або аварійних ремонтних робіт на інженерних мережах власнику ТС надається тимчасове місце для розміщення ТС з перенесенням ТС (у тому числі з перенесенням на попереднє місце) за рахунок балансоутримувача цих мереж у місячний строк (при аварійних роботах - тижневий строк) з дати прийняття рішення (розпорядження, наказу) виконавчим органом відповідної ради або районної державної адміністрації про призупинення дії паспорта прив'язки.
- (44) Натомість, пункт 3.2 Порядку не містить обов'язку балансоутримувача інженерних мереж здійснювати за свій рахунок перенесення ТС (у тому числі перенесення на попереднє місце), що за інформацією заявника призводить до того, що суб'єкти господарювання здійснюють перенесення ТС в тимчасове місце за рахунок власних коштів.
- (45) Підсумовуючи вищенаведене, затверджений Міською радою Порядок встановлює не передбачену Наказом процедуру видачі та анулювання паспорта прив'язки ТС, обмеження умов здійснення суб'єктами господарювання підприємницької діяльності у ТС, внаслідок чого хоча і не усуваються можливості вступу на ринок суб'єктів господарювання, але істотно ускладнюється цей процес, що може призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах.
- (46) Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції». Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування забороняється.
- (47) Таким чином, дії Івано-Франківської міської ради, які полягають у встановленні Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності у м. Івано-Франківську, затвердженим рішенням Івано-Франківської міської ради від 15.12.2017 № 391-17, неправомірних вимог та обмежень для суб'єктів господарювання, що мають намір здійснювати господарську діяльність у ТС, які не відповідають Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженому наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244, містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що може призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 року №32-р, та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Івано-Франківській міській раді (ідентифікаційний код юридичної особи - 33644700, місцезнаходження: вул. Грушевського, 21, м. Івано-Франківськ, 76000) припинити дії, які

містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій органів Антимонопольного комітету України у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, розпочате провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Відділення у 2-х місячний строк з дня отримання рекомендацій.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

Р. Лещишин